

Ewaluacja bieżąca za rok 2017

Cel ewaluacji:

ocena stanu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD w roku 2017

Zespół ewaluacyjny w składzie:

Zarząd: Franciszek Sałaciak, Adam Latko, Jan Kajdas

Biuro: Anna Świątek, Agnieszka Gołąb, Kamil Olejczyk, Gabriela Niemiec,
Grażyna Bałys-Diprose.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Streszczenie	3
III.	Metodologia oraz źródła informacji	4
IV.	Wnioski i rekomendacje.....	4
VI.	Ewaluacja wdrażania LSR	16

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami w LSR Ewaluacja bieżąca prowadzona jest w pierwszym kwartale każdego roku i obejmuje rok poprzedni. Jej celem jest kompleksowa ocena stanu realizacji LSR, a także inicjowanie ewentualnych działań korygujących. Składa się z dwóch elementów: ewaluacji funkcjonowania LGD oraz ewaluacji wdrażania LSR. Przy ewaluacji bieżącej szczególna uwaga zwrócona została na realizację Planu działania, Planu komunikacji, Planu szkoleń oraz budżetu LSR, a także funkcjonowanie organów LGD. Ocenie zostało poddane doradztwo prowadzone w LGD. Ewaluacja prowadzona była zgodnie z Procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu, jak również wzięto pod uwagę pytania zadane podczas warsztatu refleksyjnego wynikającego z Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

II. Streszczenie

Zakres oceny w ramach funkcjonowania LGD obejmował ocenę skuteczności, efektywności i użyteczności Biura oraz Rady poprzez analizę realizacji umowy ramowej i regulacji wewnętrznych LGD, jakości i efektywności usług doradczych, działań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej, frekwencji Rady na posiedzeniach oraz spójności i rzetelności Rady w stosowaniu regulacji wewnętrznych.

Zakres oceny w ramach wdrażania LSR obejmował ocenę skuteczności, zgodności z umową ramową oraz oczekiwaniami społecznymi, a także opierał się na zagadnieniach poruszonych podczas odbywającego się w dniu 6 lutego 2018 roku warsztatu refleksyjnego:

- stanu realizacji celów i przedsięwzięć
- sposobu wyboru i oceny operacji, kryteriów wyboru
- realizacji budżetu
- realizacji Planu Działania
- realizacji Planu Komunikacji
- realizacji zasady partycypacji.

W rozdziale V. Ewaluacja funkcjonowania LGD i rozdziale VI. Ewaluacja wdrażania LSR pytania ewaluacyjne opierały się w głównej mierze na Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie warsztatu refleksyjnego.

III. Metodologia oraz źródła informacji

W ramach ewaluacji funkcjonowania LGD i wdrażania LSR wykorzystano:

- analizę dokumentacji (deskresearch)
- analizę danych z monitoringu
- analizę informacji medialnych
- opinie głównych interesariuszy: Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej
- wnioski wypracowane podczas warsztatu refleksyjnego.

IV. Wnioski i rekomendacje

Na podstawie uzyskanych, w wyniku przeprowadzonej ewaluacji bieżącej, informacji można wyciągnąć wnioski, że realizacja Planu Działania, Planu Szkoleń i Komunikacji, a także budżetu przebiega zgodnie z umową ramową oraz zapisami w LSR. Wyniki i rezultaty zostaną wykorzystane przy podejmowaniu decyzji związanych z realizowanymi operacjami jak i samą strategią, a także decyzji dotyczących działań promocyjno – informacyjnych, decyzji finansowych i organizacyjnych.

Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę regularnego monitorowania stopnia realizacji wskaźników i ewentualnego podjęcia działań naprawczych, intensyfikacji działań mających na celu podniesienie jakości wniosków w szczególności dotyczących podejmowania działalności gospodarczej, a także zwiększenia współpracy z SW (w szczególności w zakresie terminowości oceny wniosków przez SW).

V. Ewaluacja funkcjonowania LGD

Postawiono następujące pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią?
2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?
3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno – promocyjnych, doradczych)?(pytanie z warsztatu refleksyjnego)
4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR? (pytanie z warsztatu refleksyjnego)
5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?
6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

Zespół ewaluacyjny analizując dostępne źródła informacji odpowiedział na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią?

W biurze Stowarzyszenia zatrudnionych jest 5 osób, dzięki którym zapewniona jest sprawna i rzetelna realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem LGD oraz wdrażaniem LSR. Dyrektorowi biura powierzono zadania związane z merytoryczną i finansową działalnością Stowarzyszenia i wdrażania LSR (1/1 etatu). Specjalista ds. finansowych (1/1 etatu) odpowiedzialny jest za zadania związane z prowadzeniem spraw finansowych Stowarzyszenia. Specjalista ds. projektów (1/1 etatu) odpowiada za zadania związane z realizacją merytoryczną działań związanych z funkcjonowaniem LGD i koordynacją innych projektów. Specjaliście ds. monitoringu (1 ½ etatu) powierzono zadania związane z wdrażaniem LSR, organizacją doradztwa, informowaniem i monitoringiem LSR. Za realizację zadań związanych z informowaniem i promowaniem działalności Stowarzyszenia odpowiada Specjalista ds. promocji i informacji (1/2 etatu). Stowarzyszenie Dolina Karpią realizuje strategię wielofunduszową (PROW i PO RYBY) stąd konieczność rozdzielenia zadań na poszczególne stanowiska zgodnie z Regulaminem Biura. W obliczu rozszerzonych kompetencji Biura w zakresie realizacji projektów grantowych i operacji własnych stwierdzić można, że 5 osobowy skład Biura stanowi niezbędne minimum do prawidłowego wdrożenia LSR w tym zakresie. Pracownicy posiadają wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu funduszy europejskich i podejściu Leader oraz znają specyfikę obszaru Doliny Karpią co jest ważne w związku z realizowaniem zadań związanych z Programem Marki Lokalnej Dolina Karpią czy Ekomuzeum Doliny Karpią. Wsparciem dla pracowników są firmy zewnętrzne świadczące usługi księgowo-kadrowe oraz prawnicze. Siedziba Stowarzyszenia znajduje się w Zatorze (stolicy Doliny Karpią) w dogodnej komunikacyjnie lokalizacji tj. przy ul. Rynek 2.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że funkcje administracyjne, organizacyjne osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią zostały dobrze zorganizowane. Praca Biura jest skuteczna, efektywna i dobrze oceniana przez interesariuszy.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?

LSR Doliny Karpią ma charakter wielofunduszowy, co oznacza że realizowane w jej ramach działania są finansowane zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego jak i Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W Polsce LGD wielofunduszowych jest zaledwie 12, przy czym tylko dla dwóch LGD funduszem wiodącym dla funkcjonowania jest EFRM (z wkładem własnym co najmniej 5%). Grupy te zaplanowały podobny udział kosztów przeznaczonych na aktywizację lokalnej społeczności (Stowarzyszenie Dolina Karpią - 8,16%, Słowińska Grupa Rybacka - 7,07%).

Nazwa wielofunduszowej LGD	Koszty bieżące i aktywizacja (zł)		Fundusz wiodący
	Koszty bieżące	Aktywizacja	

Stowarzyszenie Dolina Karpia	2 450 000,00		PO RYBY
	2 250 000,00	200 000,00	
Słowińska Grupa Rybacka	2 850 000,00		PO RYBY
	2 648 421,00	201 579,00	

Budżet funkcjonowania (95% dofinansowania) zgodnie z Planem Działania w latach 2016-2018 przedstawia się następująco:

Cel	Budżet planowany w latach 2016-2018 (PLN)	Budżet zrealizowany w latach 2016-2017	Budżet zaplanowany na rok 2018	Różnica	Uwagi
Koszty bieżące	805 971	527 144,12	364 013,36	-85 186,48	Koszty bieżące wydatkowane w latach 2016-2017 oraz zaplanowane na rok 2018 przekroczyły dostępny budżet w latach 2016-2018. Było to konieczne ze względu na to, iż w początkowych latach niezbędne było zaopatrzenie biura w sprzęt służący funkcjonowaniu. W kolejnych latach koszty bieżące nie przekroczą środków dostępnych w całym okresie wdrażania LSR.
Aktywizacja	90 000	99 642,44	14 538,28	-24 180,72	Koszty aktywizacji wydatkowane w latach 2016-2017 oraz zaplanowane na rok 2018 przekroczyły dostępny budżet w latach 2016-2018. Było to konieczne ze względu na prowadzoną w 2016 i 2017 roku oraz zaplanowaną na rok 2018 intensywną aktywizacją lokalnej społeczności w kierunku sięgania po środki LSR.
BUDŻET OGÓLEM	895 971	626 786,56	378 551,64	-109 367,20	

W ramach kosztów bieżących i aktywizacji zostały przeprowadzone wszystkie działania zgodnie z Planem Komunikacji oraz Planem Szkoleń:

Lp.	Zakres szkolenia	Planowane w roku 2017		Zrealizowane w roku 2017		Uwagi
		I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	
1.	Procedury wyboru operacji i kryteria ich oceny.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.
2.	Zasady prowadzenia usług doradczych przez LGD.	x		x		Uczestnicy: Biuro.
3.	RLKS w praktyce – aktualizacja wiedzy na podstawie najnowszych wytycznych i doświadczeń własnych.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.

Zrealizowano również wszystkie wskaźniki zaplanowane w Planie Działania:

Cel	Nazwa wskaźnika	Wartość zaplanowana w latach 2016-2018	Wartość zrealizowana w latach 2016 - 2017	Uwagi
Realizacja Planu Szkoleń	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	28 osobodni	38 osobodni	Pracownicy LGD brali udział również w szkoleniach zewnętrznych.
	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	63 osobodni	66 osobodni	Pracownicy Zarządu brali udział również w szkoleniach zewnętrznych.
Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	88 podmiotów	83 podmioty(2016) 117 podmiotów (2017)	Liczba usług doradczych jest większa niż liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa i wynosi 90 (2016) i 137 (2017).
	Liczba pracowników zaangażowanych we wdrażanie LSR	co najmniej 2 etaty	5 etatów	

Nakłady finansowe były proporcjonalne do rezultatów działania.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że budżet był realizowany zgodnie z umową ramową i LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno – promocyjnych, doradczych)?

W 2017 roku miało miejsce 137 usług doradczych w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią, z których skorzystało 117 podmiotów. 38 podmiotów korzystających z doradztwa w biurze Stowarzyszenia złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2017 roku. Osoby korzystające z doradztwa w biurze dokonały jego oceny w anonimowej ankiecie. Wszystkie korzystające z doradztwa osoby oceniły je pozytywnie.

Ponadto, usługi doradcze świadczone były osobom uczestniczącym w spotkaniach, zgodnie z Planem Komunikacji zamieszczonym na stronie Stowarzyszenia Dolina Karpią. W sumie w 8 spotkaniach udział wzięły 62 osoby/podmioty, które w 100% pozytywnie oceniły jakość prowadzonych spotkań. 16 osób/podmiotów złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2017 roku.

O jakości i efektywności usług doradczych prowadzonych przez specjalistów ds. wdrażania i monitoringu świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2017 przez Dyrektora Biura w zakresie doradztwa dla potencjalnych wnioskodawców oraz doradztwa dla beneficjentów, w tym grantobiorców.

W ramach zadań związanych z aktywizacją zostały przeprowadzone działania dotyczące polityki informacyjnej w postaci wykonania koszulek, fartuszków, apaszek, krawatów, magnesów, opracowania i wykonania albumu, mapy i widokówek. Działania w tym zakresie prowadzone były zgodnie z wytycznymi w zakresie wizualizacji.

W 2017 roku wykonano również szereg działań bezkosztowych z zakresu aktywizacji. Bezkosztowymi działaniami wynikającymi z zapisów LSR, w szczególności z Planu Komunikacji były m.in.: przeprowadzenie Kampanii informacyjnej na temat naborów planowanych w bieżącym roku „LSR w 2017” oraz przeprowadzenie Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa. Realizacja Planu Komunikacji odbywała się zgodnie z zapisami w LSR. Wszystkie zaplanowane działania odbyły się zgodnie z terminem wskazanym w Planie Komunikacji oraz Harmonogramie Realizacji Planu Komunikacji na rok 2017.

W ramach Kampanii informacyjnej na temat naborów planowanych w bieżącym roku „LSR w 2017” mieszkańcy obszaru LSR oraz potencjalni wnioskodawcy (zwłaszcza tworzący miejsca pracy oraz przedstawiciele grup defaworyzowanych, w tym rybacy) zostali

poinformowani o terminach naborów, zakresie i warunkach wsparcia oraz rodzaju operacji, które będą mogły otrzymać dofinansowanie.

Zastosowano następujące narzędzia komunikacji:

- Ogłoszenia na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych. Osiągnięto następujące wskaźniki: ogłoszenia na 8 stronach/portalach społecznościowych (informacje na temat planowanych w 2017 roku naborów zostały zamieszczone na stronie Ośrodka Kultury Gminy Tomice, Gminnego Centrum Kultury w Polance Wielkiej, Gminnego Ośrodka Kultury w Spytkowicach, Stowarzyszenia Dolina Karpią, Gminnej Biblioteki Publicznej w Preciszowie, Centrum Kultury i Promocji w Brzeźnicy, Gminnego Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Osieku oraz na facebooku Stowarzyszenia Dolina Karpią i Życia Zatora). Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów 1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017. Nabory 10/2017 – 15/2017 pozostają w ocenie przez SW, w naborze 5/2017 nie wpłynął żaden wniosek (nabór został powtórzony: 12/2017 oraz 15/2017).
- Informacje w gminach. Osiągnięto następujące wskaźniki: informacje w 100% gmin członkowskich (informacje na temat planowanych w 2017 roku naborów zostały zamieszczone na stronach internetowych każdej z 7 gmin Doliny Karpią). Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów 1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017. Nabory 10/2017 – 15/2017 pozostają w ocenie przez SW, w naborze 5/2017 nie wpłynął żaden wniosek (nabór został powtórzony: 12/2017 oraz 15/2017).

Nie ma lepszego sposobu dotarcia do tak szerokiego grona niż za pomocą wskazanych powyżej stron, które jak np. strona Urzędu Miasta w Zatorze ma po kilkadziesiąt odsłon dziennie. Stronę Urzędu Gminy w Osieku odwiedziło dotychczas już ponad 1 400 tys.osób, a stronę Gminy Polanka Wielka ponad 500 tys. osób. Ponadto strony internetowe Gminy Spytkowice, Preciszów, Brzeźnica czy Tomice są źródłem najważniejszych informacji z życia danej gminy i mogą pochwalić się licznymi odwiedzinami mieszkańców. Strona internetowa Stowarzyszenia Dolina Karpią pochwalić się może średnio ok. 5 tys. odsłon na kwartał, a fanpage Stowarzyszenia na portalu facebook posiada już ponad 700 polubień.

- E-mailing. Osiągnięto następujące wskaźniki: 100 wysłanych e-maili (wysłano 100 e-maili do gmin, instytucji kultury, organizacji pozarządowych, lokalnych liderów oraz grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Informacja dotarła do potencjalnych

wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawiciele grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów 1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017. Nabory 10/2017 – 15/2017 pozostają w ocenie przez SW, w naborze 5/2017 nie wpłynął żaden wniosek (nabór został powtórzony: 12/2017 oraz 15/2017).

- Spotkania informacyjne. Osiągnięto następujące wskaźniki: 4 spotkania informacyjne. Spotkania odbyły się w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpią w następujących terminach: 15.02.2017, 28.02.2017, 22.03.2017, 05.04.2017. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 38 osób, które pozytywnie oceniły zarówno jakość organizacji spotkań jak i informacje podczas nich przekazywane. Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów 1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017. Nabory 10/2017 – 15/2017 pozostają w ocenie przez SW, w naborze 5/2017 nie wpłynął żaden wniosek (nabór został powtórzony: 12/2017 oraz 15/2017).
- Telemarketing wobec rybaków. Przeprowadzono telemarketing wśród rybaków z terenu Doliny Karpią oraz działających na tym obszarze w ramach którego poinformowano o możliwościach uzyskania dofinansowania, planowanym harmonogramie naborów wniosków, a także o planowanych spotkaniach informacyjnych w ramach kampanii informacyjnej „LSR w 2017”. Poinformowano w sumie 29 rybaków oraz podmiotów rybackich, które podczas tworzenia LSR najbardziej zgłaszały chęć inwestowania na obszarze Doliny Karpią. Osiągnięto następujące wskaźniki: co najmniej 75% rybaków z obszaru Doliny Karpią objętych telemarketingiem. Informacja dotarła do potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawiciele grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów 1/2017, 2/2017, 3/2017, 4/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017. Nabory 10/2017 – 15/2017 pozostają w ocenie przez SW, w naborze 5/2017 nie wpłynął żaden wniosek (nabór został powtórzony: 12/2017 oraz 15/2017).

Kolejnym etapem było przeprowadzenie Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa, którym objęci zostali wszyscy dotychczasowi wnioskodawcy oraz osoby korzystające z doradztwa.

Zastosowano następujące narzędzia komunikacji:

- Ankieta. Ankieta skierowana była do mieszkańców obszaru Doliny Karpią i dotyczyła realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpią (zamieszczona została na stronie www.dolinakarpią.org). Otrzymano 44 ankiety. Osiągnięto następujące wskaźniki: 95% wnioskodawców i osób korzystających z doradztwa otrzyma ankiety. Planowany

efekt jakim jest: w kolejnych latach odsetek wniosków odrzuconych będzie niższy niż przed rozpoczęciem działań będzie mógł zostać osiągnięty w kolejnych latach wdrażania LSR.

Wszyscy ankietowani ocenili doradztwo udzielone przez pracownika Stowarzyszenia Dolina Karpia bardzo dobrze lub dobrze. Wszyscy ankietowani uznali, że doradca udzielił informacji w sposób wyczerpujący. 91% ankietowanych uznało, że nie było tematów omówionych w sposób niewystarczający. 100% ankietowanych uznało, że ich wiedza w zakresie możliwości pozyskania pomocy finansowej z PROW 2014-2020 i PO RiM 2014-2020 wzrosła oraz że zostali poinformowani o niezbędnych do aplikowania o środki dokumentach.

- Wywiady indywidualne. Osiągnięto następujące wskaźniki: 10 wywiadów indywidualnych. Wywiady zostały przeprowadzone w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia z dotychczasowymi wnioskodawcami i osobami, które skorzystały z doradztwa. Planowany efekt jakim jest: w kolejnych latach odsetek wniosków odrzuconych będzie niższy niż przed rozpoczęciem działań będzie mógł zostać osiągnięty w kolejnych latach wdrażania LSR.

Wszystkie osoby, z którymi został przeprowadzony wywiad indywidualny doradztwo udzielone przez pracownika Stowarzyszenia Dolina Karpia ocenili bardzo dobrze oraz nie napotkali się z żadnymi problemami podczas świadczonego doradztwa. 80% badanych osób oceniło wiedzę doradcy jako bardzo dobrą, 20% jako dobrą. Ponadto osoby objęte badaniem odpowiadały na szereg pytań, których analiza została ujęta w części VI. Ewaluacja wdrażania LSR punkt 8.

- Spotkania. Osiągnięto następujące wskaźniki: 4 spotkania informacyjne. Spotkania odbyły się w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpia w następujących terminach: 27.09.2017, 05.10.2017, 19.10.2017, 08.11.2017. W spotkaniach uczestniczyły łącznie 24 osoby. Planowany efekt jakim jest: w kolejnych latach odsetek wniosków odrzuconych będzie niższy niż przed rozpoczęciem działań będzie mógł zostać osiągnięty w kolejnych latach wdrażania LSR.

Przeprowadzono również szereg działań, w tym spotkań w zakresie rozwoju Ekomuzeum Doliny Karpia oraz marki lokalnej Dolina Karpia, które zaowocowały opracowaniem operacji własnych oraz projektów współpracy.

Dzięki prowadzonym działaniom informacyjno – promocyjno doradczym osiągnięto cel jakim jest informowanie mieszkańców, a zwłaszcza potencjalnych wnioskodawców, o realizacji LSR. Mieszkańcom obszaru LSR przekazano wszystkie informacje niezbędne do aplikowania o środki w ramach PROW 2014-2020 oraz PO RiM 2014-2020. Działania prowadzone przez biuro są skuteczne, efektywne i użyteczne o czym świadczy liczba osób uczestniczących w organizowanych spotkaniach, liczba osób korzystających z doradztwa oraz liczba

składanych w ramach naborów wniosków (75 wniosków złożonych w 2017 roku). Ponadto w ankiecie skierowanej do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) 95,8% ankietowanych funkcjonowanie biura oceniło bardzo dobrze i dobrze.

O efektywności zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy prowadzonych przez pracowników Biura świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2017 przez Zarząd w zakresie realizacji Planu Działania, w tym liczby spotkań informacyjno-konsultacyjnych, pozytywnych ocen spotkań oraz liczby publikacji (tradycyjnych i w przestrzeni wirtualnej).

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena usług doradczych prowadzonych przez pracowników biura, ocena zadań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej prowadzonych przez pracowników biura jest pozytywna. Praca Biura w tym zakresie jest skuteczna, efektywna i użyteczna, a jakość doradztwa wysoka.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

W 2017 roku stowarzyszenie Dolina Karpia przeprowadziło wywiady indywidualne prowadzone w ramach Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa oraz ankietę skierowaną do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczącą realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org). Osoby objęte badaniem odpowiadały na szereg pytań dotyczących działań prowadzonych przez Stowarzyszenie Dolina Karpia. Z analizy danych zgromadzonych z tych badań wynika, że nie ma konieczności wprowadzania zmian w działaniach LGD, która planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR. LGD będzie próbowała dotrzeć do osób planujących założyć działalność gospodarczą by osoby te chętniej korzystały z doradztwa LGD i pomocy podczas weryfikacji planowanych do złożenia wniosków o dofinansowanie. Dodatkowo, planowana jest zwiększona współpraca z SW.

W wywiadach indywidualnych prowadzonych w ramach Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa osoby objęte badaniem odpowiadały czy zgadzają się z następującymi stwierdzeniami:

- jestem poinformowany o aktualnych działaniach LGD – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- LGD dostarcza kompletnej i rzetelnej wiedzy potrzebnej do rozwiązania problemu – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)

- pracownicy biura LGD w razie problemów szybko reagują i służą wsparciem – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- LGD jest otwarte na współpracę z innymi podmiotami – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- LGD pyta mieszkańców o ich potrzeby i konsultuje kierunki rozwoju obszaru na którym działa – 90% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam), 10% odpowiedzi trudno powiedzieć
- działalność LGD jest potrzebna – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- bez LGD obszar rozwijałby się gorzej – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- widzę na obszarze LGD inwestycje i działania finansowane ze środków UE – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- dzięki LGD mieszkańcy są bardziej skłonni do podejmowania działań przedsiębiorczych – 90% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam), 10% odpowiedzi trudno powiedzieć
- dzięki działalności LGD obszar jest bardziej znany w okolicy – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- LSR odpowiada realnym potrzebom obszaru – 100% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam)
- mieszkańcy chcą aby działania zrealizowane w ramach LSR były kontynuowane - 90% odpowiedzi pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam i raczej się zgadzam), 10% odpowiedzi trudno powiedzieć

Ponadto w ankiecie dla mieszkańców zamieszczonej na stronie www.dolinakarpia.org, ankietowani udzieli odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak Pan/i ocenia dotychczasową działalność Stowarzyszenia Dolina Karpia przyczyniającą się do realizacji założeń LSR? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą):

- odpowiedź 5 – 72,9%
- odpowiedź 4 – 22,9%
- odpowiedź 3 – 2,1%
- odpowiedź 2 – 0%
- odpowiedź 1 – 2,1%

- Czy Pana/i zdaniem LSR realizowana jest prawidłowo?

- odpowiedź tak – 95,8%

- odpowiedź nie – 4,2%

- W jakim stopniu Pana/i zdaniem Stowarzyszenie Dolina Karpią jest rozpoznawalne w lokalnym środowisku? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą (nie rozpoznawalne), a 5 najwyższą (bardzo rozpoznawalne))

- odpowiedź 5 – 66,7%

- odpowiedź 4 – 25%

- odpowiedź 3 – 4,2%

- odpowiedź 2 – 2,1%

- odpowiedź 1 – 2,1%

- Jak Pan/i ocenia efektywność funkcjonowania Stowarzyszenia Dolina Karpią, tj. sprawność działania i wydatkowania środków? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą)

- odpowiedź 5 – 75%

- odpowiedź 4 – 18,8%

- odpowiedź 3 – 2,1%

- odpowiedź 2 – 2,1%

- odpowiedź 1 – 2,1%

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: Nie ma konieczności wprowadzania radykalnych zmian w działaniach LGD, która planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę intensyfikacji działań LGD celem dotarcia do osób planujących założyć działalność gospodarczą by osoby te chętniej korzystały z doradztwa LGD i pomocy podczas weryfikacji planowanych do złożenia wniosków o dofinansowanie oraz zwiększenia współpracy z SW (zwłaszcza w zakresie terminowości oceny wniosków przez SW).

5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?

W 2017 roku odbyło się 14 posiedzeń Rady, które dotyczyły oceny wniosków o przyznanie wsparcia w ramach prowadzonych przez LGD naborów, podjęcia decyzji o wyborze operacji i ustaleniu kwoty wsparcia, omówienia i zweryfikowania protestów, oceny operacji własnej,

omówienia rekomendacji SW do przeprowadzonych naborów, wydania opinii w przedmiocie zmiany umowy o przyznanie pomocy.

- 01.02.2017 – 14 obecnych członków Rady (kontynuacja 03.02.2017 – 11 obecnych członków Rady)
- 06.02.2017 – 9 obecnych członków Rady
- 16.02.2017 – 15 obecnych członków Rady
- 09.03.2017 – 12 obecnych członków Rady
- 19.04.2017 – 11 obecnych członków Rady
- 16.05.2017 – 12 obecnych członków Rady
- 05.06.2017 – 13 obecnych członków Rady
- 07.06.2017 - 11 obecnych członków Rady
- 13.06.2017 - 14 obecnych członków Rady
- 06.07.2017 - 10 obecnych członków Rady
- 18.10.2017 - 10 obecnych członków Rady
- 30.10.2017 - 9 obecnych członków Rady
- 27.11.2017 - 11 obecnych członków Rady
- 01.12.2017 - 11 obecnych członków Rady

Frekwencja na posiedzeniach wahała się zatem w przedziale 60%-100%.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że większość członków Rady aktywnie uczestniczy w posiedzeniach. Można zauważyć wzrost w porównaniu z rokiem 2016 gdzie frekwencja wynosiła 60%-86%, co jest wynikiem uwzględniana osobistych preferencji poszczególnych członków Rady w zakresie określania terminów spotkań.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

W 2017 roku Rada Stowarzyszenia Dolina Karpią oceniła 75 wniosków złożonych w ramach naborów 1/2017 – 15/2017, 23 wnioski w ramach naboru 1/2017/G i 2/2017/G (projekt grantowy) oraz 2 operacje własne: *Promocja obszaru Doliny Karpią w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpią* realizowaną w 2017 roku oraz *Promocja obszaru Doliny Karpią w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpią*, która realizowana będzie w 2018 roku.

Wnioski zostały ocenione przez Radę rzetelnie i w zgodzie z obowiązującymi procedurami i regulacjami prawnymi o czy świadczy fakt, że zaledwie 7 Wnioskodawców złożyło protest od wyników oceny dokonanej przez Radę Stowarzyszenia Dolina Karpia, z czego SW uwzględnił 2 protesty.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

VI. Ewaluacja wdrażania LSR

W 2017 roku zostało przeprowadzonych 15 naborów wniosków (7 naborów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 oraz 8 naborów z Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” 2014 – 2020) oraz 2 nabory na projekt grantowy, w których wpłynęło łącznie 98 wniosków.

W celu bieżącej analizy procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR zorganizowany został całodzienny warsztat refleksyjny. Warsztat odbył się 06.02.2018 roku w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpia. Uczestniczyło w nim 21 osób (2 Członków LGD, 3 Członków Zarządu LGD, 7 Członków Rady, 5 Pracowników LGD, 1 mieszkaniec obszaru objętego LSR oraz 3 przedstawiciele sąsiednich LGD). Podstawowym materiałem do pracy warsztatowej były zestawienia i materiały z procesu realizacji LSR i działania LGD przygotowane przez pracowników LGD, które dotyczyły:

- realizacji finansowej i rzeczowej LSR
- funkcjonowania LGD i biura,
- sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LGD

Dyskusja zorganizowana została wokół poniższych pytań:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Pytania uzupełniające:

- a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
- b) Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?
- c) Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?

2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Pytania uzupełniające:

- a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?
- b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?
- c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?
- b) Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?
- c) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?
- b) Czy widać różnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować?

5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?
- b) Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Ponadto postawiono dodatkowe pytanie ewaluacyjne:

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Analizując dostępne źródła informacji odpowiedziano na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do Ewaluacji bieżącej za rok 2017.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia realizowana jest zgodnie z zawartymi w niej celami i działaniami, w zgodzie z umową ramową tj. procedurami oceny i wyboru operacji, harmonogramem naboru

wniosków, a doradztwo i inne działania informacyjne prowadzone są zgodnie z Planem Komunikacji. Pomimo tego LGD spotkała się z zagrożeniem związanym z nieosiągnięciem co najmniej 40% poziomu każdego ze wskaźników produktu. W chwili obecnej szczególne obawy dotyczą realizacji następujących przedsięwzięć 1.2.1 (Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach rybackich), 1.2.2 (Wsparcie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich), 1.2.3 (Poprawa potencjału w zakresie przetwórstwa lub dystrybucji lokalnych produktów), 2.1.2 (Organizacja atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu), 2.2.1 (Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna na obszarach rybackich), 3.1.1 (Ochrona akwenów i infrastruktury wodnej Doliny Karpia przed negatywnymi skutkami zjawisk atmosferycznych oraz działalności zwierząt i ludzi).

Pytania uzupełniające:

a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?

Obecny poziom realizacji wskaźników produktów przedsięwzięciach 1.2.1 (Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach rybackich), 1.2.2 (Wsparcie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich), 1.2.3 (Poprawa potencjału w zakresie przetwórstwa lub dystrybucji lokalnych produktów), 2.1.2 (Organizacja atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu), 2.2.1 (Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna na obszarach rybackich), 3.1.1 (Ochrona akwenów i infrastruktury wodnej Doliny Karpia przed negatywnymi skutkami zjawisk atmosferycznych oraz działalności zwierząt i ludzi) może negatywnie wpłynąć na realizację celów szczegółowych LSR 1.2 (Rozwój lokalnej przedsiębiorczości), 2.1 (Poprawa aktywności społecznej mieszkańców), 2.2 (Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Doliny Karpia) i 3.1 (Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego w Dolinie Karpia) czyli określonych w LSR wskaźników rezultatu. Jeżeli wnioskodawcy, których wnioski pozostają w ocenie SW podpiszą umowy, 40% poziom realizacji wskaźników LSR w latach 2016-2018 powinien zostać zrealizowany.

b) Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?

Główną przyczyną jest długi okres weryfikacji wniosków przez SW. Wnioski, które powinny być weryfikowane w ciągu 3-4 miesięcy, pozostają w ocenie po 6 i więcej miesięcy zanim wnioskodawcy podpiszą umowę. Z tego powodu też wnioskodawcy z listy rezerwowej (którzy mogliby realizować swoje operacje) dostają informacje o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia, w związku z upływem 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków przez LGD do SW. Przyczyną odstępstw od planu są również rezygnacje wnioskodawców w związku z dużą ilością uzupełnień otrzymanych z SW do złożonych wniosków o dofinansowanie i załączników (w szczególności w ramach podejmowania działalności gospodarczej – PROW 2014 – 2020), a także niska jakość wniosków, w szczególności tych wnioskodawców, którzy nie korzystają z doradztwa LGD bądź pisanych przez firmy zewnętrzne.

c) Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?

Przede wszystkim istotne jest zwiększenie poziomu komunikacji SW z LGD na etapie oceny wniosków o dofinansowanie. Dzięki prowadzeniu wspólnych działań (szkolenia, informowanie LGD o przekazywanych do wnioskodawców wezwaniach do wyjaśnień/uzupełnień, comiesięczne spotkania z opiekunami LGD, wspólna weryfikacja wniosków przed wysłaniem uzupełnień przez LGD, niepowodujące zatorów harmonogramy naborów wniosków) wzrosła jakość składanych do LGD wniosków, co przyczyni się do skrócenia czasu oceny wniosków przez SW i przestrzegania wymaganych terminów, a także zwiększeniu jakości wniosków.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono zagrożenie związane z nieosiągnięciem co najmniej 40% poziomu każdego ze wskaźników produktu.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę regularnego monitorowania stopnia realizacji wskaźników i ewentualnego podjęcia działań naprawczych, w szczególności zwiększenia poziomu komunikacji z SW.

2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do Ewaluacji bieżącej za rok 2017.

W naborach prowadzonych w 2017 roku widać zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników. Najwyższy poziom realizacji wskaźników można zaobserwować w obszarach gdzie wnioski były bardzo dobrze przygotowane i czas ich weryfikacji w SW był krótszy.

Pytania uzupełniające:

a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?

Jakość składanych do Stowarzyszenia Dolina Karpi wniosków jest wysoka, ponieważ w większości zawierają one wszystkie dokumenty niezbędne dla Rady do oceny pod względem zgodności operacji z LSR, zgodności z PROW 2014 – 2020/PO RiM 2014-2020, oceny według kryteriów podstawowych i kryteriów premiujących. Jakość zaledwie 12% złożonych w 2017 roku wniosków dotyczących podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej budziła wątpliwość ze względu na brak obowiązujących dokumentów (np. prawa do dysponowania nieruchomością), nieracjonalność biznesplanu lub niespełnienie minimum punktowego. Ponadto jakość 5 wniosków, złożonych po wprowadzeniu do Ustawy o RLKS możliwości wzywania beneficjenta do uzupełnień przez LGD, była wysoka i nie wymagała wezwania do uzupełnień. Na podstawie wezwań do wyjaśnień/uzupełnień przekazywanych wnioskodawcom przez SW można stwierdzić, że najniższą jakością charakteryzują się wnioski składane w ramach podejmowania i rozwijania działalności

gospodarczej, co spowodowane jest przede wszystkim wysokim poziomem skomplikowania biznesplanu. Osoby chcące założyć działalność gospodarczą nie posiadają kadry i narzędzi do prawidłowego napisania wniosku, wielokrotnie sięgają po firmy piszące wnioski nie kontaktując się w ogóle z LGD. W ten sposób nie korzystają z doradztwa i nie sięgają po komplet informacji m.in. tych dotyczących najczęściej popełnianych błędów.

b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR

Największe wątpliwości budzi jakość wniosków dotyczących podejmowania działalności gospodarczej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020 co może odbić się na realizacji celu szczegółowego 1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W szczególności problem dotyczy beneficjentów podejmujących działalność gospodarczą, którzy rezygnują po otrzymaniu uzupełnień z SW.

c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

Celem zapewnienia wysokiej jakości wniosków niezbędne jest zwiększenie działań informujących potencjalnych beneficjentów o możliwości skorzystania z bezpłatnego doradztwa w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz zwiększenie poziomu komunikacji SW z LGD na etapie oceny wniosków (m.in. informowanie LGD o przekazywanych do wnioskodawców wezwaniach do wyjaśnień/uzupełnień; przekazywanie LGD informacji w zakresie najczęściej pojawiających się błędów we wnioskach o przyznanie pomocy - w celu eliminowania błędów na etapie doradztwa w LGD bądź na etapie wezwań wnioskodawców do składania wyjaśnień/uzupełnień w trakcie oceny na poziomie LGD; częstsze szkolenia dla pracowników LGD; spotkania z opiekunami LGD w celu wymiany wiedzy i doświadczeń; wspólna weryfikacja wniosków przed wysłaniem uzupełnień przez LGD).

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę wprowadzenia działań mających na celu podniesienie jakości wniosków, w szczególności z zakresu podejmowania działalności gospodarczej oraz zwiększenia współpracy z SW.

3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Kryteria wyboru operacji (podstawowe i premiujące) stosowane przez Stowarzyszenie Dolina Karpia są jednoznaczne, obiektywne oraz tak sformułowane, aby wybierać operacje wysokiej jakości realizujące cele zapisane w LSR. Podczas prowadzonych w 2017 roku naborów, niejednoznaczne kryteria sprawiające trudności wnioskodawcom oraz Członkom Rady w ocenie zostały usunięte bądź zmodyfikowane. W ramach Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa przeprowadzono 10 wywiadów indywidualnych. 80% osób objętych badaniem kryteria wyboru określiło jako bardzo dobre bądź dobre, 20% jako ani dobre, ani złe. 100% osób objętych badaniem uważa,

że kryteria nie powinny zostać zmienione. Z kolei z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) 90% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze.

Pytania uzupełniające:

a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?

Kryteria pozwalają wybrać wnioski wysokiej jakości i wpływające na realizację celów LSR. Dzięki zastosowaniu kryteriów jednoznacznych i obiektywnych wybierane są operacje wspierające tworzenie miejsc pracy (kryterium tworzenie miejsc pracy, praca dla grupy defaworyzowanej, lokalny rynek pracy, tworzenie miejsc pracy w ramach podstawowej działalności rybackiej), innowacyjne z wykorzystaniem lokalnych zasobów (kryterium innowacyjność), związane z obszarem Doliny Karpia (zaangażowanie w zrównoważony rozwój Doliny Karpia, związek z Doliną Karpia, wykorzystanie lokalnych zasobów, turystyczny charakter operacji, szlaki Doliny Karpia), wspierające grupy defaworyzowane (praca dla grupy defaworyzowanej, wsparcie dla grupy defaworyzowanej) oraz wnioski wysokiej jakości (kryterium przygotowanie operacji).

b) Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?

W 2017 roku odbyły się 2 spotkania konsultacyjne dla społeczności lokalnej dotyczące aktualizacji kryteriów wyboru, których uczestnicy nie zgłosili żadnych propozycji zmian do dotychczasowych kryteriów:

- 22.03.2017 (siedziba Stowarzyszenia Dolina Karpia) – 5 uczestników (brak uwag)

- 8.11.2017 (siedziba Stowarzyszenia Dolina Karpia) – brak uczestników

Podczas prowadzonego doradztwa, spotkań informacyjnych, szkoleń i imprez promocyjnych, w których uczestniczyło Stowarzyszenie Dolina Karpia również nikt nie zgłosił uwag.

Przeprowadzonych zostało 10 wywiadów indywidualnych z liderami opinii i przedstawicielami poszczególnych grup docelowych, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych dotyczących aktualizacji kryteriów wyboru operacji przeprowadzonych osobiście w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia, z czego tylko jedna osoba zgłosiła propozycje zmian, które częściowo zostały uwzględnione:

- 16 – 23.03.2017 – 7 wywiadów indywidualnych (6 wywiadów brak uwag, 1 wywiad przedstawiający uwagi dotyczące zmian kryteriów)

- 19.10.2017 – 10.11.2017 – 3 wywiady indywidualne (brak uwag)

W ramach Badania satysfakcji dotychczasowych wnioskodawców oraz osób korzystających z doradztwa przeprowadzono 10 wywiadów indywidualnych. 80% osób objętych badaniem kryteria wyboru określiło jako bardzo dobre bądź dobre, 20% jako ani dobre, ani złe. 100% osób objętych badaniem uważa, że kryteria nie powinny zostać zmienione.

Z kolei z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) 90% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze:

Jak Pan/i ocenia kryteria wyboru stosowane w ramach realizacji LSR? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą)

- odpowiedź 5 – 58,3%

- odpowiedź 4 – 31,3%

- odpowiedź 3 – 6,3%

- odpowiedź 2 – 2,1%

- odpowiedź 1 – 2,1%

c) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

Z przeprowadzonych ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) nie da się jednoznacznie stwierdzić czy katalog kryteriów wymaga zmiany ze względu na to, iż odpowiedzi nie są precyzyjnie określone albo dotyczą działań niezależnych od LGD lub niezgodnych z prawem:

Co można zrobić by poprawić jakość stosowanych kryteriów wyboru?

Odpowiedzi z ankiety: Brak pomocy w sporządzeniu wniosków; zastosować proste kryteria; zrobić kategorie branżowe; szersze konsultacje; zmniejszenie ilości wymaganych dokumentów; poprzez konsultacje społeczne/ankietowanie; ankietowanie mieszkańców.

Kryteria, które podczas prowadzonych w 2017 roku naborów budziły wątpliwości beneficjentów i sprawiały trudności podczas oceny wniosków przez Członków Rady tj. Współpraca podmiotów gospodarczych, Innowacyjność, Wykorzystanie lokalnych zasobów czy Przygotowanie operacji zostały albo całkowicie usunięte albo zmodyfikowane. W tym momencie kryteria nie wymagają poprawy, są jasne i przejrzyste, a wnioskodawcy nie zgłaszają konieczności ich poprawy.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że kryteria wyboru operacji spełniają swoją rolę, są sformułowane w sposób jasny, przejrzysty, pozwalający wybrać najlepsze projekty.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Wybierane projekty, dzięki stosowanym kryteriom wyboru operacji, przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR w szczególności wyboru operacji wspierających tworzenie miejsc pracy, innowacyjnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów, związanych z obszarem Doliny Karpią, wspierających grupy defaworyzowane oraz wysokiej jakości. Przyjęty system kryteriów i wskaźników odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej o czym świadczą wyniki ankiet. Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpią mają niebagatelny wpływ na realizację LSR jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?

Zmiany społeczno-gospodarcze mają wielki wpływ na stopień realizacji wskaźników oddziaływania. Liczba nowych podmiotów gospodarczych, czy też liczba osób korzystających z oferty turystyczno-kulturalnej na terenie LSR nie zależy tylko od LGD ale od aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze Doliny Karpią w szczególności:

- szybkiemu rozwojowi Parku Rozrywki Energylandia w Zatorze i usług około turystycznych (noclegi, gastronomia, działalność kulturalna)
- rozwojowi Strefy Aktywności Gospodarczej w Zatorze
- wzmożonej aktywności działań promocyjnych podmiotów zaangażowanych w rozwój Doliny Karpią, w szczególności ukierunkowanych na produkty lokalne
- spadkowi bezrobocia w poszczególnych gminach Doliny Karpią oraz coraz częstsze trudności w znalezieniu kadry pracowniczej.

	Jednostka miary	Wartość początkowa w 2015 roku	Stan na 31.12.2017	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Podmiot gospodarczy	814,1	833,1 (wzrost o 2,3%)	Wzrost o 2%	Dane BDL, GUS
Liczba osób korzystających z oferty turystyczno-kulturalnej na terenie LSR	Osoba (liczba)	57 748	69 273 (wzrost o 20%)	Wzrost o 10%	Wskaźnik zagregowany GUS, BDL: liczba uczestników imprez + liczba noclegów ogółem
% pozytywnych ocen bezpieczeństwa	Sztuka (liczba)	35%	65%	≥ 70%	Dane własne LGD na podstawie badania

ekologicznego wód w badaniu ankietowym rybaków					ankietowego

b) Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jakie i jak można na nie zareagować?

Analizy dokonano na podstawie danych pochodzących z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia zgromadzonych w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do Ewaluacji bieżącej za rok 2017.

Na podstawie analizy danych z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia można stwierdzić, że potrzeby gmin Doliny Karpia są podobne i nie widać szczególnego zróżnicowania pomiędzy nimi. Ankietowani z poszczególnych gmin zgodnie wskazują, że środki finansowe LSR są właściwie ukierunkowane w kontekście potrzeb JST (odpowiedzi „tak” w przedziale 76-100%), NGOS (odpowiedzi „tak” w przedziale 80-96%), przedsiębiorców (odpowiedzi „tak” w przedziale 80-100%), sektora rybackiego (odpowiedzi „tak” w przedziale 76-96%).

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpia mają niebagatelny wpływ na realizację LSR jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Pytania uzupełniające:

a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?

Zbierane dane są wiarygodne, pochodzą z danych GUS lub z ankiet składanych przez beneficjentów i są porównywalne z wartościami wskaźników planowanymi we wnioskach o dofinansowanie. Z osiągniętych na koniec roku 2017 wartości wskaźników wynika, że LSR jest realizowana w sposób prawidłowy, a wartość wskaźników została prawidłowo oszacowana.

	Jednostka miary	Wartość początkowa w 2015	Stan na 31.12.2017	Wartość docelowa w 2023	Źródło danych/sposób pomiaru

		roku		roku	
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Podmiot gospodarczy	814,1	833,1 (wzrost o 2,3%)	Wzrost o 2%	Dane BDL, GUS
Liczba osób korzystających z oferty turystyczno-kulturalnej na terenie LSR	Osoba (liczba)	57 748	69 273 (wzrost o 20%)	Wzrost o 10%	Wskaźnik zagregowany GUS, BDL: liczba uczestników imprez + liczba noclegów ogółem
% pozytywnych ocen bezpieczeństwa ekologicznego wód w badaniu ankietowym rybaków	Sztuka (liczba)	35%	65%	≥ 70%	Dane własne LGD na podstawie badania ankietowego

b) Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

Nie ma konieczności wprowadzania zmian.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców. Każdorazowo udzielając doradztwa wnioskodawcy informowani są m.in. o terminach oceny wniosków wynikających z procedur. Dotychczas wnioskodawcy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń dot. obowiązujących procedur oceny i wyboru operacji obowiązujących w LGD.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Obowiązujące procedury nie wymagają zmian.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Zasada partycypacji stosowana była przede wszystkim podczas aktualizacji kryteriów wyboru operacji i LSR, w zgodzie z Procedurą ustalania lub aktualizacji kryteriów wyboru operacji oraz Procedurą aktualizacji LSR. Zgodnie z nimi proces aktualizacji kryteriów wyboru operacji oraz LSR polegał na:

- 1) Konsultacjach z Radą polegających na przesłaniu do Przewodniczącego Rady projektu aktualizacji LSR oraz wyznaczeniu terminu na ustosunkowanie się do tego projektu. Przewodniczący Rady konsultuje treść projektu aktualizacji LSR z Członkami Rady i w terminie wyznaczonym przez Zarząd przedstawia pisemne stanowisko Rady na ten temat.
- 2) Konsultacjach z Członkami LGD i lokalną społecznością polegających na:
 - a. konsultacjach elektronicznych - opublikowaniu na stronie internetowej LGD projektu aktualizacji LSR wraz z uzasadnieniem wprowadzanych zmian, z możliwością zgłaszania przez zainteresowane osoby drogą elektroniczną uwag do projektu
 - b. otwartej skrzynce - obowiązkowej dystrybucji (tradycyjnie lub e-mail) informacji o planowanej aktualizacji LSR wśród członków Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz członków Grupy Roboczej ds. LSR uczestniczących w przygotowaniu strategii. Aktualizacja LSR dopiero po upływie co najmniej tygodniowego terminu na składanie uwag,
 - c. spotkaniu konsultacyjnym - przeprowadzeniu co najmniej jednego otwartego spotkania informacyjno - konsultacyjnego dotyczącego aktualizacji LSR – Zarząd podejmuje starania, by informacja o spotkaniu dotarła do przedstawicieli grup defaworyzowanych wskazanych w LSR,
 - d. wywiadach indywidualnych- wywiadach z liderami opinii i przedstawicielami poszczególnych grup docelowych, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych na temat planowanej aktualizacji LSR.

W roku 2017 przeprowadzono poniższe działania w ramach aktualizacji kryteriów wyboru operacji i LSR:

Nazwa działania		Aktualizacja kryteriów wyboru operacji i LSR w okresie marzec 2017	Uwagi	Aktualizacja kryteriów wyboru operacji w okresie październik - listopad 2017	Uwagi
Konsultacje z Radą		Konsultacje korespondencyjne – 23 marzec	Opinia pozytywna	Posiedzenie – 18 październik	Opinia pozytywna
Konsultacje z Członkami LGD i z społecznością lokalną	Konsultacje elektroniczne	Informacja na www – 16 marzec	Brak uwag	Informacja na www – 18 październik	Brak uwag
	Otwarta skrzynka	członkowie SDK, Rada, grupa robocza, rybacy – e-mail	Brak uwag	członkowie SDK, Rada, grupa robocza, rybacy – e-mail	Brak uwag
	Spotkania konsultacyjne	22 marzec – 5 osób	Brak uwag	8 listopad – brak osób	Brak uwag
	Wywiady indywidualne	7 osób	1 osoba zgłosiła uwagi	3 osoby	Brak uwag

	-dualne				

Ocena cząstkowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.